

Přijímací řízení na střední školy ve školním roce 2023/2024.

V letošním školním roce proběhne přijímací řízení (PZ) podle novelizovaného školského zákona a nové vyhlášky, která stanovuje organizaci přijímacího řízení. Ke změně došlo na základě politické objednávky, která vznikla po mediální kampani, která vykreslila poslední přijímací řízení jako katastrofu českého školství. To samozřejmě nebyla pravda, protože i v Praze v září byly desítky neobsazených míst na gymnáziích a dalších žádanějších středních školách. Některá velká média bez znalosti celého procesu přijímacího řízení a za aktivní účasti „odborníků“ vystrašili celou republiku již v době, kdy neuplynulo ani 10 dnů na vrácení zápisových lístků. Tj. v době, kdy tolik diskutovaná pořadí, kde ztráta pár bodů znamenala nepřijetí, obsahovala v průměru dvojnásobek uchazečů, než jich reálně do školy chtělo nastoupit. Každý uchazeč měl totiž možnost podat dvě přihlášky a byl tedy 10 dnů veden v pořadnících na dvou školách. Pražské školy tyto seznamy navíc velmi často na svých webových stránkách neaktualizovaly a komunikovaly již napřímo jen s těmi, kteří byli přijati na odvolání na místa uvolněná tím, že přijatý uchazeč šel na druhou školu.

V současné době (listopad 2023) je schválená novela školského zákona. Známe tedy základní principy nového systému. Není však ještě schválená vyhláška k organizaci PZ, takže všechny termíny jsou zatím neoficiální a vycházejí z návrhu této vyhlášky, kterou máme nyní k dispozici. Lze očekávat, že některé termíny se mohou ještě změnit, ale základní data již asi budou tak, jak je zde uvedu.

Nově budou uchazeči mít možnost podat přihlášku až na tři střední školy a tím tedy budou procházet až třemi přijímacími řízeními. Přihláška se bude podávat od 1. do 20. února, což je dříve, než bylo zvykem (1. března). Pokud by chtěli jít žáci na střední školu, kde se dělá talentová zkouška (sportovní a umělecké školy), podávají se maximálně dvě přihlášky do těchto škol již 30. listopadu 2023 a pak na jaře 2024 lze tyto dvě přihlášky rozšířit nově o další až tři střední školy bez talentové zkoušky (na přihlášce ve finále budou mít až pět středních škol).

Zcela zásadní novinkou je to, že při podání přihlášek v únorovém termínu musí dojít nejen k výběru jedné až tří škol, ale zároveň k určení pořadí priorit těchto škol z hlediska dalšího studia. Prioritu nelze již poté změnit! Prakticky se to projeví tak, že když bude žák „přijat“ na všechny tři školy, bude automaticky zapsán jen na školu s nejvyšší prioritou. U dalších dvou škol bude „vyškrtnut“ z pořadí, čímž dojde automaticky k uvolnění místa dalším uchazečům. Pokud žák nebude přijat na školu s nejvyšší prioritou, bude se automaticky zjišťovat jeho pořadí na škole s druhou nejvyšší prioritou. Nebude-li přijat ani na druhou školu, analogicky se posuzuje jeho přijetí na třetí škole v pořadí priorit.

Tím, že rozhodnutí o prioritní škole bude učiněno hned při podání přihlášky, odpadá povinnost potvrdit zájem o studium donesením zápisového lístku. Na donesení zápisového lístku bylo 10 pracovních dnů, což výrazně zdržovalo celý proces, neboť s tím, jak funguje pošta, trvalo skoro tři týdny, než všichni žáci potvrdili své přijetí zápisovým lístkem a po tuto dobu nebylo možné na všechna uvolněná místa přijímat další žáky. Přijatí žáci na odvolání měli pak opět lhůtu 10 pracovních dnů na dodání zápisového lístku a celá procedura se tak opakovala. Schválený zákon nyní neumožňuje podat odvolání na nenastoupená místa. Ta budou totiž automaticky zaplněna těmi, kteří se nedostali na školu s vyšší prioritou. Ministerstvo předpokládá, že

v prvním kole přijímacího řízení bude na jednu ze tří škol přijato 90 % uchazečů. Pokud se někdo vzdá nastoupení na školu (rozmyslí si prioritu škol), nemůže se v tomto prvním kole přihlásit na jinou školu (ani když bude neobsazená), zůstane nepřijatý a může se zúčastnit až druhého kola přijímacího řízení. To budou vypisovat všechny střední školy ve stejný den, budou-li mít volné kapacity. Při druhém kole se bude vycházet ze stejných výsledků přijímacích zkoušek, jako v kole prvním. Případné třetí kolo budou školy dělat zcela ve své režii podle svých pravidel, ministerstvo počítá, že ve třetím kole budou již jen řádově stovky uchazečů v celé ČR.

Zásadní úlohu v novém přijímacím řízení bude mít společnost CERMAT, která vyvíjí informační systém (IS), do kterého se nahrají všechny přihlášky a který provede i vyhodnocení výsledků podle výsledků a priorit uchazečů. Rodiče budou moci sami do IS zadat přihlášku svých dětí. Pokud se do něj přihlásí přes datovou schránku nebo internetové bankovníctví, tak tímto úkonem bude přihláška podaná. Pokud nebudou mít možnost ověření své identity přes DS nebo IB můžou vyplnit údaje do systému, přihlášku vytisknout a donést do školy, kde ředitel v IS potvrdí identitu uchazeče. Kdo nemá počítač, doručí do 20. 2. 2024 do školy přihlášku v písemné podobě. Škola, která má nejvyšší prioritu, bude odpovědná za přepsání dat z přihlášky do IS. Rodiče, kteří zvládnou sami podat přihlášku do IS, mohou sledovat celé řízení včetně výsledků v systému.

Po podání přihlášky každý uchazeč obdrží pozvánku na dva termíny jednotné přijímací zkoušky (JPZ). A to i v případě, že by se ucházel jen o jednu školu, kde je JPZ povinná (platí nově i pro víceletá gymnázia). Termíny jsou dané od 12. do 17. dubna. O tom, na jakých školách bude zkouška vykonána, rozhodne informační systém na základě vzdálenosti bydliště od školy a kapacit škol. Žák, který bude v den JPZ nemocný, se může omluvit a bude skládat zkoušky v náhradním termínu 29.-30. dubna.

Dříve se zveřejnily výsledky již po řádných termínech koncem dubna, začátkem května, a případně se držela místa pro uchazeče, kteří skládali zkoušku v náhradním termínu. Nově budou zveřejněny výsledky zkoušek až po náhradních termínech. Nejprve je obdrží škola, která k nim přidá body za vysvědčení, soutěže, atp... a ředitel školy vytvoří a potvrdí v systému pořadí jednotlivých uchazečů. 9. května bude vše zpracováno v IS. Od 10. května do 15. května bude čas pro nahlížení do spisu. 15. května budou výsledky zveřejněny pro rodiče v IS i na webu školy. Podle novely zákona nebude škola rozesílat ani vytvářet rozhodnutí o přijetí ani nepřijetí. Tento dokument nahrazuje zveřejněné pořadí.

Pokud by uchazeč nabyl dojmu, že jeho práva v rámci přijímacího řízení byla porušena, může se odvolat prostřednictvím školy k zřizovateli. Bude nutné uvést konkrétní důvod porušení pravidel.

Druhé kolo by mělo začít znovu podáním přihlášek do 24. května. Počítá se s výsledky JPZ z prvního kola. Výsledek po všech administrativních procedurách bude zveřejněn 21. června.

Pro uchazeče a rodiče se proces zjednodušuje. Uchazeč podá sice až tři přihlášky, ale vykoná stejně jako v předchozích letech zkoušky dvakrát. Pak čeká na výsledek. Čekání bude trvat sice o cca 14 dnů déle, ale tím, že budou již priority dané dopředu, odpadá zdlouhavé donášení zápisových lístků a postupné přijímání odvolaných na uvolněná místa.

Táborsko 11/2023, Nývt